

16.8.2016

Salassa pidettävä

JulkL 24.1 § 12 k

(HUOM: julkinen Fivan
johtokunnan päätöksen
julkistamisen
yhteydessä)

Finanssivalvonnan johtajan esitys makrovakaussäätövälineiden käytöstä (luonnos)

Esitän, että Finanssivalvonnan johtokunta asettaa lain luottolaitostoiminnasta 10 luvun 4 §:ssä mainitun muuttuvan lisäpääomavaatimuksen edelleen 0,0 %:n tasolle.

Tarvetta lain luottolaitostoiminnasta 15 luvun 11 §:ssä mainitun asuntoluottojen enimmäisluototussuhteen alentamiseen tai luototussuhdetta laskettaessa huomioon otettavien vakuuksien rajoittamiseen ei tämän hetkisen arvion mukaan ole.

Finanssivalvonta jatkaa valmistelua 10 %:n luottolaitoskohtaisen alarajan asettamiseksi sisäisiä malleja käyttävien luottolaitosten asuntolainasalkun keskimääräiselle riskipainolle 1.7.2017 mennessä johtokunnan 14.6.2016 tekemän päätöksen mukaisesti.

Keskeiset perustelut muuttuvan lisäpääomavaatimuksen asettamiselle 0,0 %:n tasolle

Muuttuvan lisäpääomavaatimuksen ensisijaisena perusteena käytettävä luottokannan ja BKT:n suhteen trendipoikkeaman tuorein arvo vuoden 2016 ensimmäiseltä neljännekseltä (5,5 %-yks.) antaa muuttuvalle lisäpääomavaatimukselle ohjearvon 1,0 %. Trendipoikkeaman arvot vuosilta 2014 ja 2015 ovat tilastorevisioiden seurauksena muuttuneet useaan otteeseen. Päivitettyjen tietojen valossa trendipoikkeaman kehitys on ollut vuoden 2014 alun jälkeen melko tasaista, kun se sitä ennen trendinomaisesti pieneni vuodesta 2010.

Vaikka luottokanta/BKT-trendipoikkeaman tuoreet arvot viittaavat tarpeeseen asettaa muuttuva lisäpääomavaatimus positiiviselle tasolle, on useita seikkoja, joiden perusteella vaatimusta ei tulisi tässä vaiheessa korottaa.

Ensinnäkin täydentävät laskelmat viittaavat siihen, että luottokanta/BKT-trendipoikkeaman viimeaikaiset suhteellisen korkeat arvot johtuvat lähinnä kotimaisten yritysten välisten velkojen sekä kotimaisten yrityskonsernien sisäisten ulkomaan velkojen kasvusta. Kun nämä tekijät poistetaan, trendipoikkeama jää lähelle nolaa eli luottokanta/BKT-suhde on lähellä pitkän aikavälin kehitystään.

Suomen Pankin talousennusteeseen sekä luottokannan kasvuvauhtia ennakoiviin laskelmiin nojautuvien arvioiden mukaan luotto-

16.8.2016

Salassa pidettävä

JulkL 24.1 § 12 k

(HUOM: julkinen Fivan
johtokunnan päätöksen
julkistamisen
yhteydessä)

kanta/BKT-suhteen trendipoikkeama ei ennusteperiodilla todennäköisesti kasva ainakaan merkittävästi, jollei luotonannon kasvuvauhti selvästi kiihdy nykyisestä. Arvioiden perusteella merkkejä trendipoikkeaman ennakoimien ongelmien kärjistymisestä ei siis ole.

Jotta voidaan muodostaa kokonaisnäkemys luottomarkkinoiden järjestelmäriskien kehityksestä, on perusteltua arvioida luottokanta/BKT-suhteen trendipoikkeaman lisäksi sitä täydentäviin muihin riskimittareihin. Täydentävät riskimittarit (mm. kokonaistalouden ja vaihtotaseen kehitys, luotonannon kasvuvauhti, kotitalouksien velkaantuneisuus, asuntohintojen kehitys, riskien hinnoittelu ja pankkien haavoittuvuudet) eivät vielä viittaa kokonaisuudessaan sellaiseen rahoitusjärjestelmän haavoittuvuuksien kasvuun, joka edellyttäisi muuttuvan lisäpääomavaatimuksen kasvattamista. Eriytisesti koska luottosuhdanne on mittarien mukaan yhä vaimea, ei tällä hetkellä ole tarvetta luottosuhdanteen hillitsemiseen. Etenkin asuntolainamarkkinoiden kehitystä on kuitenkin tarpeen seurata tarkasti, jotta järjestelmäriskkejä lisääviin muutoksiin voidaan tarvittaessa puuttua riittävän aikaisessa vaiheessa.

Enimmäisluototussuhteen mahdollinen alentaminen

Asuntoluottojen enimmäisluototussuhde rajoittaa 1.7. alkaen myönnettävän asuntoluoton määrän enintään 90 %:iin (ensiasunnon hankintaa varten enintään 95 %:iin) vakuuksien käyvästä arvosta luottoa myönnettäessä. Finanssivalvonnan johtokunta voi rahoitusvakauteen kohdistuvien riskien poikkeuksellisen kasvun rajoittamiseksi päättää alentaa näitä enimmäismääriä enintään 10 prosenttiyksiköllä. Lisäksi se voi päättää rajoittaa muiden vakuuksien kuin esinevakuuksien huomioon ottamista luototussuhdetta laskettaessa.

Enimmäisluototussuhteen voimaantulo perustasolla on jo sinällään makrovakauspoliittinen toimenpide. Enimmäisluototussuhteen voi jossakin määrin odottaa ehkäisevän asuntoluotonannon, kotitalouksien velkaantumisen ja asuntojen hintojen kasvua sekä pienentävän pankkien luottotappioita vahvistamalla kotitalouksien taseese-
maa. Tämän hetkisen arvion mukaan tarvetta kiristää enimmäisluototussuhteen ehtoja perustasoltaan ei ole, koska merkkejä rahoitusvakauteen kohdistuvien riskien poikkeuksellisesta kasvusta ei ole ilmennyt.